

MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO DZIAŁAŃ OCHRONNYCH I EDUKACYJNYCH NA PRZYKŁADZIE PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W NADLEŚNICTWIE ŁOPUCHÓWKO PRZY WSPARCIU ŚRODKAMI FUNDUSZY NORWESKICH ORAZ UNII EUROPEJSKIEJ

Zbigniew Szelaq

Streszczenie. Realizowanie założeń wielofunkcyjnej roli lasu oraz trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów, nakłada na nadleśnictwa konieczność podejmowania nowych działań wykraczających daleko poza dotychczas funkcjonujące w stereotypach pozyskanie drewna, hodowlę i ochronę. Do niedawna dominująca funkcja ekonomiczna lasu w wielu rejonach szczególnie silnie zurbanizowanych ustępuje miejsca funkcjom społecznym oraz ekologicznym.

Słowa kluczowe: fundusze norweskie, fundusze unijne, projekt edukacyjny w nadleśnictwie

EXTERNAL FUNDING OPPORTUNITIES FOR PROTECTIVE AND EDUCATIONAL ACTIONS BASED ON THE EXAMPLE OF PROJECTS RUN IN ŁOPUCHÓWKO FOREST DIVISION WITH SUPPORT FROM THE NORWEGIAN AND EU FUNDS

Abstract. Fulfilling the objectives of the multifunctional role of the forest and the balanced and sustainable forest management, imposes on the forest district inspectorates the need to take new measures that go far beyond the stereotypes already operating in logging, farming and conservation. Until recently, the dominant economic function of forests in many areas, particularly highly urbanized, has given way to social and environmental functions.

Keywords: Norwegian funds, EU funds, educational project in the forest inspectorate

W działalności nadleśnictw oznacza to między innymi podejmowanie w bardzo szerokim zakresie działań związanych z edukacją ekologiczną oraz udostępnieniem i zagospodarowaniem wybranych obszarów lasu pod potrzeby rekreacyjno-turystyczne. Działalność ta mająca charakter publiczny, realizowana jest w nadleśnictwach w różnym zakresie będąc funkcją położenia nadleśnictwa oraz niestety również osobistych ambicji i wizji decydentów (czytaj nadleśniczych). Brak uregulowań i rozwiązań systemowych pozwalających na współfinansowanie przez państwo funkcji społecznych i ekologicznych skutkuje tym, że koszty w przeważającej części pochodzą ze środków własnych nadleśnictw.

Korzystna sytuacja ekonomiczna Lasów Państwowych w latach ubiegłych sprzyjała finansowaniu znacznego zakresu zadań głównie związanych z szeroko rozumianą edukacją i tworzeniem infrastruktury turystyczno-edukacyjnej. Ostatnie dwa lata zmniejszyły te możliwości, ale nie zmniejszyły w tym zakresie potrzeb społecznych. Pojawiły się jednak nowe i to dość duże, przynajmniej w niektórych obszarach możliwości pozyskania środków zewnętrznych wynikające z faktu wejścia Polski do Unii Europejskiej.

Podstawowe informacje o europejskich środkach pomocowych dostępnych dla PGL LP (gdzie sięgać po pieniądze?)

A. Środki Unii Europejskiej

Środki finansowe Unii Europejskiej gromadzone są przez państwa członkowskie i przekazywane do unijnego budżetu. Zebrane środki Unia Europejska przeznacza przede wszystkim na realizację wspólnej polityki rolnej i polityki spójności, które mają pomóc w podniesieniu konkurencyjności Unii Europejskiej oraz wpłynąć pozytywnie na rozwój m.in. rolnictwa, kultury, infrastruktury, szkolnictwa, wymiaru bezpieczeństwa.

Polityka spójności ma na celu wspieranie działań prowadzących do wyrównania warunków ekonomicznych i społecznych we wszystkich regionach Unii Europejskiej. W szczególności Unia Europejska zmierza do zmniejszenia różnic w poziomie rozwoju regionów oraz likwidacji zacofania najmniej uprzywilejowanych regionów i wysp, w tym obszarów wiejskich. Podstawowymi instrumentami realizacji polityki spójności są programy operacyjne.

Przygotowane programy opisują kto, ile i na co może otrzymać dotację. Obecnie wszystkie cele zawarte w Narodowej Strategii Spójności (NSS) są realizowane przez określone programy finansujące:

- Program Infrastruktura i Środowisko – współfinansowany z EFRR i FS,
- Program Innowacyjna Gospodarka – współfinansowany z EFRR,
- Program Kapitał Ludzki – współfinansowany z EFS,

- 16 Programów Regionalnych – finansowane z EFRR,
- Program Rozwój Polski Wschodniej – finansowany z EFRR,
- Program Pomoc Techniczna – finansowany z EFRR,
- Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – finansowane z EFRR.

Tab.1. Wielkość środków zarezerwowanych dla Polski na realizację poszczególnych programów w perspektywie finansowej 2007–2013

Table 1. The volume of funds reserved for Poland for implementation of various programs in the 2007-2013 financial perspective

Nazwa Programu Operacyjnego	Kwota środków w mld euro
Infrastruktura i Środowisko	37,6
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	17,2
Regionalne Programy Operacyjne	16,5
Kapitał Ludzki	11,5
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	9,7
Europejska Współpraca Terytorialna	8,5
Rozwój Polski Wschodniej	2,3
Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich	0,9
Pomoc Techniczna	

Z wyżej wymienionych programów w bezpośrednim kręgu zainteresowania Nadleśnictwa Łopuchówko znalazły się: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko oraz Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny.

B. Środki poza unijne

Jednym z ważniejszych źródeł pomocowych w tej grupie są Fundusze Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Europejski Obszar Gospodarczy tworzy 25 krajów Unii Europejskiej oraz Norwegia, Lichtenstein i Islandia. Polska stała się członkiem EOG na mocy podpisanej w dniu 14 października 2003 r. umowy o rozszerzeniu EOG.

Darczyńcami są trzy państwa EFTA (Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu): Norwegia, Islandia i Liechtenstein, które w zamian za korzystanie ze swobód jednolitego rynku zobowiązały się udzielić pomocy finansowej najuboższym państwom członkowskim UE.

Mamy pomysł (jak znaleźć pieniądze?)

Dla jednostek PGL LP środki finansowe w sposób bezpośredni lub pośredni dostępne są w bardzo różnych programach. Jeśli zatem mamy pomysł i chcemy otrzymać dofinansowanie na określony projekt, musimy zapoznać się z Programem, którego tematyka jest zgodna z celem naszego zadania. Dla każdego z programów przygotowane zostały szczegółowe opisy priorytetów i działań, w których znajdują się podstawowe informacje. Uzupełnieniem tego jest również dokumentacja konkursowa, przygotowywana przed rozpoczęciem każdego konkursu na projekty oraz niezbędne akty prawne regulujące np. zasady udzielania pomocy publicznej.

A. Tytuł i zakładane cele projektu (tworzymy solidny fundament)

Nadleśnictwo Łopuchówko położone jest na północ i północny-wschód od Poznania, przy czym część lasów leży również już w granicach miasta. Bogactwo przyrodnicze objęte jest ochroną w formie:

- 7 rezerwatów przyrody,
- obszaru Natura 2000 (ok. 10 000 ha),
- Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka (ok. 12 000 ha).

Bliskość dużego miasta i atrakcyjne tereny leśne stwarzają podstawowy problem. Jak przygotować las na przyjęcie tysięcy mieszkańców Poznania i jednocześnie ochronić to, co najcenniejsze?

Edukacja, infrastruktura i czynna ochrona, to działania, które odpowiadają na postawione powyżej pytanie.

Powstają projekty, które przedstawiono poniżej.

I. „BUDOWA SIECI NAUCZANIA NA RZECZ ŚRODOWISKA ORAZ OCHRONA PACHNICY DĘBOWEJ NA OBSZARZE WYTYPOWANYM DO SIECI NATURA 2000 PLH 300001 BIEDRUSKO”

Projekt ten wpisuje się w priorytet 2.2 Funduszy Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego – „*promowanie zrównoważonego rozwoju przez lepsze wykorzystanie i zarządzanie zasobami*”.

W priorytecie tym zdefiniowane jest sześć działań, z których dwa zgodne są z celem naszego projektu:

Działanie 4. *Działania na rzecz poprawy poziomu edukacji ekologicznej, poprzez tworzenie sieci nauczania na rzecz środowiska.*

Projekt dotyczący akcji edukacyjnej (w tym seminariów, warsztatów, konkursów, kampanii informacyjnych, platform e-learningowych) przygotowany we współpracy

organizacji pozarządowej (ych) z lokalnymi władzami oraz lokalnymi społecznościami, w zakresie kształtowania postaw proekologicznych.

Działanie 5. Działania zachęcające do ochrony, poprawy i przywracania różnorodności biologicznej, w tym zasobów morskich oraz obszarów włączonych do sieci Natura 2000

Projekt dotyczący działań na rzecz czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem oraz ekosystemów zagrożonych przez działalność człowieka, na obszarach wytypowanych do sieci NATURA 2000 oraz na obszarach morskich.

Celem projektu jest:

- poprawa stanu środowiska leśnego,
- racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi,
- edukacja ekologiczna kształtująca właściwe postawy społeczne w odniesieniu do środowiska.

Projekt składa się z czterech opisanych poniżej niezależnych przedsięwzięć.

1. Wirtualne Laboratorium Interaktywnego Nauczania (WLIN)

Oparte na monitoringu środowiska działające na platformie e-learningowej z zestawem opracowanych przez metodyków z ODN zajęć o różnym charakterze i poziomie przeznaczonych dla wszystkich wiekowo klas szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich.

Stworzony system laboratorium wirtualnego będzie platformą wspomagającą przeniesienie informacji o środowisku leśnym, wodnym, zachodzących zjawiskach atmosferycznych i właściwościach fizycznych powietrza.

Główną rolą systemu będzie upowszechnienie dostępnych informacji, przedstawienie ich w sposób atrakcyjny i niekonwencjonalny tak, aby możliwe było wykorzystanie treści w procesie edukacji.

Do systemu zostaną podłączone urządzenia umożliwiające ciągłą obserwację zarówno otoczenia (interaktywne kamery internetowe) jak i pomiar warunków atmosferycznych (stacja meteo).

Ważnym elementem systemu będą zdalnie sterowane kamery internetowe zainstalowane w wybranych miejscach, w tym na wieży p. poź. na Dziewiczej Górze. Kamery wykorzystane będą zarówno podczas zajęć lekcyjnych np. do obserwacji zjawisk przyrodniczych, do zorganizowania wirtualnej wycieczki na ekspozycję martwego drewna jak również do realizacji projektów badawczo-edukacyjnych.

Opracowany zostanie cykl lekcji, które przeprowadzane przy pomocy nauczyciela korzystającego z funkcjonalności proponowanego systemu będą stanowiły dodatkowy walor mający na celu wzbudzenie zainteresowania uczniów kwestiami związanymi z ochroną środowiska.

W ramach zajęć pozalekcyjnych realizowane będą projekty badawczo-edukacyjne rozszerzające i pogłębiające wiedzę z zakresu nauki o środowisku, wykraczające poza ramowe programy nauczania.

2. Centrum Ochrony Pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* dla obszaru Natura 2000 Biedrusko PLH 300001 w Łysym Młynie koło Radojewa

Celem utworzenia centrum jest:

- podjęcie czynnej ochrony pachnicy dębowej na terenie wytypowanym do sieci Natura 2000 – Biedrusko oraz w całej dolinie Warty,
- wypracowanie zasad postępowania ochronnego przeznaczonych do powszechnego stosowania.

Działalność centrum prowadzona będzie w dwóch podstawowych płaszczyznach:

- naukowej – skupionej głównie na rozpoznaniu, inwentaryzacji i aktywnej ochronie potencjalnych biotopów występowania pachnicy oraz sztucznej hodowli i introdukcji gatunku,
- edukacyjno-popularyzatorskiej kierowanej do uczniów szkół, turystów indywidualnych oraz leśników, celem upowszechniania zasad gospodarowania służących zachowaniu i tworzeniu ekosystemów leśnych jak najbardziej zbliżonych do naturalnych.

Pachnica dębowa z racji swych wymagań ekologicznych jest gatunkiem wskaźnikowym dla ekosystemów leśnych najbardziej zbliżonych do naturalnych, w których mamy do czynienia z fazą naturalnego zamierania drzew i występowaniem martwego drewna w różnych stadiach rozkładu. Jest jednocześnie gatunkiem parasolowym tworząc w środowisku swego występowania warunki rozwoju dla szeregu innych gatunków przede wszystkim owadów i grzybów. Prowadzona gospodarka leśna do niedawna jeszcze wykluczała możliwość naturalnej śmierci drzewa i rozkładu jego drewna, uznając takie zjawiska jako zaniedbania prowadzące do deprecjacji surowca. Prowadziło to w prostej zależności do likwidacji biotopów pachnicy dębowej i towarzyszących jej gatunków.

3. Ekspozycja edukacyjna poświęcona roli martwego drewna w lesie

Głównym założeniem jest stworzenie ekspozycji prezentującej złożoność ekosystemów leśnych na przykładzie roli starych i obumierających drzew oraz pozostającego w lesie martwego drewna. Ekspozycja ma dać odpowiedź na pytanie: czy pozostające martwe, nieusunięte drzewa i zwalone murszejące pnie, to marnotrawstwo.

4. Ścieżka edukacyjna związana z rolą wody w środowisku

Woda jako:

- podstawowy element utrzymania równowagi w środowisku przyrodniczym,
- środowisko życia dla wielu organizmów, które są najdoskonalszymi bioindykatorami jej właściwości fizycznych i chemicznych,
- woda jako źródło najczystszej odnawialnej energii.

Zagadnienia te prezentowane będą na poszczególnych przystankach, na ponad 1,5 km ścieżce edukacyjnej wyznaczonej wokół stawu młyńskiego.

Edukacja prowadzona na ścieżce ma na celu podniesienie świadomości związanej z racjonalnym gospodarowaniem, rolą i ochroną wody.

Cztery różne zagadnienia składające się na projekt wymagają zaangażowania merytorycznie przygotowanych partnerów. Projekt realizowany jest w następującym składzie:

Nadleśnictwo Łopuchówko – beneficjent oraz Partnerzy:

1. Poznańskie Centrum Superkomputerowo Sieciowe PAN,
2. Instytut Badania Środowiska Rolnego i Leśnego PAN w Poznaniu,
3. Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu,
4. Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra,
5. Katedra Entomologii Akademii Rolniczej w Poznaniu,
6. Urząd Gminy w Suchym Lesie.

Wniosek złożony został do Ministerstwa Środowiska, które pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej oraz Krajowego Punktu Kontaktowego (KPK). KPK ponosi ogólną odpowiedzialność za zarządzanie działaniami realizowanymi w ramach Mechanizmów Finansowych.

Umowa o finansowanie projektu podpisana została między Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska, który jest Instytucją Wspomagającą dla Instytucji Pośredniczącej oraz Nadleśnictwem Łopuchówko w dniu 15 października 2009 r. Wysokość dofinansowania (276 909 E) wynosi 60% kosztów kwalifikowanych. Łączna wartość projektu to 488 789 E. Zakończenie projektu planuje się na 31.12.2011 roku.

II. „OCHRONA PRZYRODNICZO CENNYCH OKOLIC POZNANIA PRZEZ UKIERUNKOWANIE I KONCENTRACJĘ RUCHU TURYSTYCZNEGO”

Projekt jest uzupełnieniem wcześniej przedstawionego projektu, a finansowany będzie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ).

Celem projektu jest:

- ochrona cennych przyrodniczych okolic Poznania,
- zabezpieczenie przed nadmierną, niekontrolowaną presją poprzez „kanalizację ruchu turystycznego”,
- budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.

Cel projektu wpisuje się w V oś priorytetową – *Ochrona przyrody i kształtowanie się postaw ekologicznych* oraz w działanie 5.1 – *Wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej*.

Lokalizacja realizowanych projektów

Ryc. 1. Lokalizacja realizowanych projektów
Fig. 1. Locations of executed projects

Na projekt składają się trzy obiekty, których zadaniem będzie ochrona walorów przyrodniczych poprzez koncentrację i „kanalizację” ruchu turystycznego:

- zespół infrastruktury turystyczno-edukacyjnej „Łysy Młyn” – obszar Natura 2000,
- zespół infrastruktury turystyczno-edukacyjnej „Dziewicza Góra” – teren Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka”,
- parking z zapleczem – przy rezerwacji „Meteorcyt Morasko”.

Projekt ten wpisuje się swoim celem w zapisy „Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Wielkopolskim”, rozdział VII, pkt. 5.1 oraz w założenia „Strategii Rozwoju Turystyki Związku Międzygminnego Puszcza Zielonka”.

Ryc. 2. Zespół zabudowy na „Dziewiczej Górze”
Fig. 2. Building complex in “Dziewicza Góra”

Ryc. 3. Koncepcja zespołu zabudowy turystyczno-edukacyjnej „Dziewicza Góra”
Fig. 3. Framing of the tourist-educational building complex in “Dziewicza Góra”

Są to dokumenty strategiczne wskazujące kierunki rozwoju regionalnego na terenie Wielkopolski, w tym w rozwój rekreacji, turystyki i budowy obiektów infrastruktury służących tym dziedzinom.

Jednym z miejsc realizacji projektu jest wzniesienie morenowe Dziewicza Góra, na którym znajduje się obserwacyjna wieża przeciwpożarowa nadleśnictwa wraz z ogólnie dostępnym tarasem widokowym. Lokalizacja w tym miejscu dodatkowych elementów zagospodarowania rekreacyjno-turystycznego wpłynie na podniesienie atrakcyjności poprzez wzbogacenie istniejącej tu już infrastruktury.

Ważnym przy ocenie wszystkich projektów jest spełnianie kryteriów merytorycznych. W tym przypadku mimo że w projekcie wybija się na pierwszy rzut budowa infrastruktury z zapleczem socjalnym, to jednak całość projektu służy przede wszystkim:

- ochronie obszarów uznanych za cenne i objętych ochroną prawną (Natura 2000, rezerwat i park krajobrazowy),

Poza tym:

- obejmuje swym oddziaływaniem zasięg terytorialny o obszarze ok. 20 000 ha,
- promuje w swych rozwiązaniach projektowych wykorzystanie materiałów pochodzenia naturalnego jakimi są drewno i kamień.

Są to najważniejsze kryteria merytoryczne jakie muszą spełniać projekty z tego działania. Do samego wniosku, który jest sporządzany na standardowym druku dołączone zostały następujące dokumenty:

1. syntetyczna koncepcja programowo-przestrzenna „kanalizacji ruchu turystycznego”,
2. opinia na temat projektu – Wojewódzki Konserwator Przyrody,
3. deklaracja instytucji odpowiedzialnej za monitoring obszarów Natura 2000,
4. mapki,
5. zestaw oświadczeń wymaganych na etapie składania wniosku (ocena merytoryczna I-go stopnia).

Podstawowe założenia koncepcji zagospodarowania terenu przedstawiają rysunki 1–5.

Wniosek o dofinansowanie złożony został do Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych w Warszawie. Dofinansowanie w ramach POiŚ wynosi 85% (EFRR).

Bardzo istotnym jest to, że po przyjęciu wniosku przez CKPŚ można występować z wnioskiem na sfinansowane pozostałych 15% udziału własnego ze środków krajowych będących w dyspozycji NFOŚiGW. Łączna wartość projektu to 2 813 700,00 E.

III. „RENATURALIZACJA SIEDLISK PRZYRODNICZYCH NA OBSZARZE HABITATOWYM NATURA 2000 BIEDRUSKO”

Prezentując wnioski o dofinansowanie działań edukacyjnych, ochronnych oraz związanych z budową infrastruktury turystyczno-edukacyjnej warto również przedstawić trzeci wniosek, najdalej zaawansowany realizacyjnie, dotyczący odbudowy

Ryc. 4. Koncepcja parkingu przy zespole infrastruktury turystyczno-edukacyjnej „Łysy Młyn”
Fig. 4. The concept of the parking lot next to “Łysy Młyn” tourist-educational infrastructure complex

Ryc. 5. Koncepcja parkingu przy rezerwacie przyrody „Meteoryt Morasko”
Fig. 5. The concept of the parking lot next to “Meteoryt Morasko” nature reserve

zdegradowanych siedlisk leśnych na terenach poligonu wojskowego na obszarze Natura 2000 Biedrusko.

Projekt współfinansowany ze środków: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) – Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007–2013 w ramach: Priorytet III „Środowisko przyrodnicze” Działanie 3.3 „Wsparcie ochrony przyrody”.

Schemat 1 „Odbudowa zdegradowanych siedlisk nieleśnych, leśnych i wodnych oraz czynna ich ochrona”.

Całkowita wartość projektu wynosi **323 504,18 zł**.

Przyznane dofinansowanie stanowi 70% kwoty całkowitych kosztów kwalifikowanych, tj. **207 696,80 zł**.

Opis przedmiotu projektu

Projekt „Renaturalizacja siedlisk przyrodniczych na obszarze habitatowym Natura 2000 Biedrusko” obejmuje renaturalizację (odbudowę) dwudziestu niezwykle cennych przyrodniczo siedlisk leśnych o łącznej powierzchni 48,82 ha na terenie potencjalnego obszaru Natura 2000 Biedrusko PLH 300001. Są to powierzchnie pozbawione typowych zbiorowisk właściwych dla cennych siedlisk przyrodniczo-leśnych w miejsce, których pojawiły się zespoły z trzcinnikiem bądź też formy silnie zdegenerowane zespoły reprezentowane przez roślinność krzewiastą z takimi gatunkami jak tarnina, dereń, bez czarny, porzeczek i leszczyna.

Renaturalizacja w projekcie polega na odbudowie zdegradowanych zbiorowisk leśnych, które z różnych przyczyn pozbawione zostały gatunków drzewiastych i doprowadzenie składu gatunkowego zakładanych upraw do stanu zgodności z warunkami siedliskowymi. Biorąc pod uwagę wysoki stan zwierzyny projekt przewiduje wykonanie grodzeń wszystkich odnawianych powierzchni.

Celem projektu jest przywrócenie, możliwie bliskiego naturalnemu, charakteru cennym siedliskom przyrodniczym (łęg dębowo-wiązowo-jesionowy, grąd środkowoeuropejski) pozbawionym typowych dla nich gatunków drzewiastych na potencjalnym obszarze Natura 2000 PLH 300001 Biedrusko poprzez odbudowę właściwych dla nich drzewostanów.

Projekt jest w pełni zgodny z celami WRPO 2007–2013, na poziomie priorytetu – z celem: Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi regionu, natomiast na poziomie działania – z celem: Odbudowa i utrzymanie stanu przyrody, jej czynna ochrona oraz edukacja i promocja ochrony przyrody. Cel projektu jest zgodny z aktualną Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, cel strategiczny 1 – Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku, cel operacyjny 1.1 Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody. Projekt wpisuje się w cele Programu Ochrony Środowiska, który był dokumentem źródłowym dla strategii województwa.

Wniosek o dofinansowanie złożony został do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, który jest dysponentem środków WRPO.

Podsumowanie

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej otworzyło nowe możliwości finansowania przedsięwzięć ze środków zewnętrznych w tym również przez jednostki Lasów Państwowych.

Zaprezentowane powyżej trzy projekty, finansowane z różnych źródeł nie wyczerpują listy wszystkich możliwych, z których mogą korzystać nadleśnictwa.

Z dostępnych źródeł do, których warto sięgać to Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Regionalne Programy Operacyjne, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, LIFE+, NMF oraz MF EOG, EWT oraz krajowe gromadzone w ramach Wojewódzkich i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Obowiązujące złożone i zbiurokratyzowane procedury, przy dobrej sytuacji finansowej Lasów Państwowych dość skutecznie odstraszały nadleśnictwa od szerokiego sięgania po środki zewnętrzne. Przygotowanie, realizacja i rozliczanie projektów z udziałem środków z poza Lasów jest pewnym wyzwaniem intelektualnym, na które przy obecnym poziomie kadrowym pozwolić sobie może każde nadleśnictwo.

Nie rozwiązany problemem w skali Lasów Państwowych jest wynagradzanie pracowników zaangażowanych w prowadzenie projektów w ramach kosztów zarządzania. Propozycje zatrudniania zewnętrznych firm lub osób do prowadzenia projektów, to rezygnacja przez Lasy z dodatkowych środków dla osób realizujących pozyskiwanie środków zewnętrznych na potrzeby nadleśnictw. To również brak zachęty i motywacji dla robienia czegoś więcej, niż wynika z literalnego zapisu zakresu czynności.

Literatura

<http://www.ckps.pl/ckps.kontakt,.html>

<http://www.nfosigw.gov.pl/>

<http://www.wfosgw.poznan.pl/>

<http://www.eog.pl/>

Zbigniew Szląg
Nadleśnictwo Łopuchówko
lopuchowko@poznan.lasy.gov.pl

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

